

U z a s a d n i e

Zasadniczym założeniem projektowanej zmiany statusu prawnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jest wprowadzenie, w zakresie korzystania ze środków publicznych przez tę szkołę wyższą, takich samych zasad, na jakich pomoc finansowa przekazywana jest uczelniom publicznym.

Katolicki Uniwersytet Lubelski, noszący od kwietnia 2005 r. imię Jana Pawła II, został utworzony w 1918 r., na mocy koncesji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 września 1918 r., jako uniwersytet prywatny w Lublinie. W tym samym roku miała miejsce inauguracja na czterech wydziałach uniwersytetu: Teologicznym, Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych, Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych oraz Wydziale Nauk Humanistycznych. Pełne prawa uniwersytetu państwowego KUL uzyskał w 1938 r., na mocy ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o nadaniu Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu pełnych praw państwowych szkół akademickich. Okres drugiej wojny światowej to prowadzenie przez profesorów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego tajnego nauczania. Zajęcia akademickie wznowiono już 21 sierpnia 1944 r. Okres powojenny to czas, w którym na uniwersytecie znajdowali miejsce uczeni i studenci, dla których nie było możliwości pracy i nauki na innych uczelniach. Po 1944 r. wprowadzono wobec KUL restrykcyjne rozwiązania ograniczające uprawnienia uczelni. Nie podjęto jednak decyzji o formalnym uchyleniu ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r., określającej status prawny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Zmiany prawne zbliżające status Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego do posiadanego przez uczelnie państwowe w zakresie korzystania ze środków publicznych nastąpiły dopiero w 1991 r. Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa (Dz.U. Nr 61, poz. 259 oraz z 2005 r. Nr 164, poz. 1365) umożliwiła

otrzymywanie przez uniwersytet dotacji na zasadach określonych dla uczelni państwowych. Na mocy tej regulacji ustawowej wyłączone jest jednak korzystanie przez uniwersytet z dotacji i innych środków budżetowych w przypadku, gdy miałyby one być przeznaczone na pokrycie kosztów realizacji środków trwałych w budowie (inwestycje budowlane) służących procesowi dydaktycznemu. Zróżnicowanie sytuacji prawnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w tym zakresie w stosunku do innych publicznych szkół wyższych nie znajduje uzasadnienia.

Mająca znaczenie ustrojowe dla szkół wyższych ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym stanowi, że ustawę tę stosuje się do publicznych i niepublicznych szkół wyższych oraz do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Istotne znaczenie dla określenia statusu prawnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ma Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisany w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz.U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318). Zgodnie z art. 15 ust. 3 Konkordatu Katolicki Uniwersytet Lubelski jest dotowany przez państwo. Mająca charakter aktu wykonawczego do Konkordatu umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie statusu prawnego szkół wyższych zakładanych i prowadzonych przez Kościół Katolicki, w tym uniwersytetów, odrębnych wydziałów i wyższych seminariów duchownych, oraz w sprawie trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły wyższe, stanowiąca załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 lipca 1999 r. o wykonaniu Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (Dz. U. z 1999 r. Nr 63, poz. 727) stanowi, że do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych.

W świetle wskazanych wyżej regulacji prawnych, których istotą jest

uznanie przez ustawodawcę Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego za szkołę wyższą, do której stosuje się przepisy ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz uniwersyteckiego profilu tej uczelni, w której obok wydziału teologicznego rozwijają się wydziały: Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Wydział Filozofii, Wydział Nauk Humanistycznych, Wydział Nauk Społecznych i Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, uzasadnione jest stworzenie podstaw prawnych dla dostępu uniwersytetu do środków finansowych, w zakresie inwestycji, na zasadach przyjętych dla publicznych szkół wyższych. Przyczyni się to do podniesienia poziomu bazy edukacyjnej dla około 22000 studentów kształcących się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Odnosząc się do obowiązującego stanu prawnego wskazać także należy na regulacje dotyczące Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, utworzonego na mocy ustawy z dnia 3 września 1999 r. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie utworzony z Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie korzysta w pełnym zakresie z możliwości finansowania ze środków publicznych.

Projektowana zmiana ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa polega na uchyleniu istniejącego wyłączenia dotyczącego finansowania z budżetu państwa kosztów realizacji środków trwałych w budowie służących procesowi dydaktycznemu.

Stworzy to ramy prawne dla korzystania przez Katolicki Uniwersytet Lubelski z publicznych środków finansowych na realizację inwestycji.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie spowoduje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego. Ewentualne skutki finansowe uzależnione będą od przedstawienia, a następnie zaakceptowania stosownego planu wydatków związanych z kosztami realizacji środków trwałych w budowie, służących procesowi dydaktycznemu.

W 2008 r. nie przewiduje się finansowania z budżetu państwa inwestycji realizowanych przez Katolicki Uniwersytet Lubelski w zakresie objętym wyłączeniem na gruncie obowiązującego brzmienia nowelizowanej ustawy.

Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków gospodarczych.

Projekt został przekazany do konsultacji Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.